

Türkiye Eğitim Dergisi

(2022) Cilt 7, Sayı 1, s. 146-170

Türkçe Öğretiminde Drama Yönteminin Kullanımıyla İlgili Araştırmaların Eğilimleri

Sedat MADEN*

Nidanur DURMAZ**

Aleyna SAYAL***

Özet

Bu çalışmada, Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımı üzerine yazılmış makale ve tezleri farklı yönlerden değerlendirmek ve genel eğilimi ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma, Türkiye’de 2005-2020 yılları arasında yayınlanmış makale ve tezler ile sınırlandırılmıştır. Örneklem için YÖK Ulusal Tez Merkezi, TR Dizin, Google Akademik ve DergiPark veri tabanlarından tarama yapılmış ve nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yardımı ile veriler toplanmıştır. Ulaşılan veriler kontrol listeleri halinde kayıt altına alınmış, içerik analize ile incelemeye tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda, 2005 ile 2020 yılları arasında Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımıyla ilgili 67 makale ve 55’i yüksek lisans, 10’u doktora tezi olmak üzere 65 çalışmaya ulaşılmıştır. Bu çalışmaların yıllara göre dağılımı incelendiğinde 2007-2011 yılları arasında düzenli bir dağılımın olduğu 2013 yılından itibaren düzensiz bir seyir izlendiği görülmüştür. Lisansüstü tezlere oranla makalelerin çoğunlukta olduğu ve en çok yüksek lisans düzeyinde tez üretildiği saptanmıştır. Bu çalışmaların üniversitelere dağılımında ilk sırada Gazi Üniversitesi yer almıştır. Yapılan araştırmalarda en sık başvurulan yöntemin nicel modellerden deneysel yöntem olduğu sonucuna ulaşılmış ve öğrenme alanlarından dil becerilerinin gelişimine ağırlık verilmiş, doğrudan dinleme becerisini konu edinen bir çalışmaya ise rastlanılmamıştır.

Anahtar Kelimeler

Drama
Türkçe öğretimi
Yöntem
Eğilim

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 13.02.2022

Kabul Tarihi: 25.04.2022

Elektronik Yayın Tarihi: 29.06.2022

DOI: 11..11111/ted.xx

* Prof.Dr., Bayburt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, sedatmaden@bayburt.edu.tr, Orcid: 0000-0002-8024-8182

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Bayburt Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, nddrmzzz@gmail.com, Orcid: 0000-0003-1985-931X

*** Yüksek Lisans Öğrencisi, Giresun Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, sayalaleyna1@gmail.com, Orcid: 0000-0001-5213-376X

Trends of Researches on the Use of Drama Method in Turkish Teaching

Sedat MADEN*

Nidanur DURMAZ**

Aleyna SAYAL***

Abstract

In this study, it is aimed to evaluate the articles and theses written on the use of drama method in Turkish teaching from different aspects and to reveal the general trend. The research is limited to articles and theses published between 2005-2020 in Turkey. For the sample, a search was made from YÖK National Thesis Center, TR Index, Google Academic and DergiPark databases. Data were collected through document analysis, one of the qualitative research methods. The obtained data were recorded as checklists and subjected to content analysis and review. As a result of the research, between 2005 and 2020, 67 articles and 55 master's and 10 doctoral dissertations on the use of drama method in Turkish teaching were reached. When the distribution of these studies by years is examined, it is seen that there is a regular distribution between the years 2007-2011. It has been determined that the articles are in the majority compared to the postgraduate theses and the theses are mostly produced at the master's level. Gazi University ranked first in the distribution of these studies to universities. In the researches, it was concluded that the most frequently used method is the experimental method among the quantitative models. Emphasis is placed on the development of language skills, one of the learning areas. However, no study has been found that deals with the direct listening skill.

Keywords

Drama
Turkish teaching
Method
Trend

About Article

Sending Date: 13.02.2022

Acceptance Date: 25.04.2022

Electronic Issue Date: 29.06.2022

DOI: 11..11111/ted.xx

GİRİŞ

Türkçe öğretimi, anlama ve anlatma becerilerini geliştirme etkinliklerini bünyesinde barındırır. Bu bakımdan Türkçe öğretiminin temel amacı öğrencileri bu becerileri zihinsel ve sosyal açıdan destekleyerek etkili iletişim becerilerine sahip bireyler olarak yetiştirmektir. Uygulamada olan Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın bu amaç doğrultusunda "öğrencilerin hayat boyu kullanabilecekleri dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma ile ilgili dil becerilerini ve zihinsel becerileri kazanmaları, bu becerileri kullanarak kendilerini bireysel ve sosyal yönden geliştirmeleri, etkili iletişim kurmaları, Türkçe sevgisiyle, istek duyarak okuma ve yazma alışkanlığı edinmelerini sağlayacak" (MEB, 2019, s.8) şekilde

* Prof.Dr., Bayburt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, sedatmaden@bayburt.edu.tr, Orcid: 0000-0002-8024-8182

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Bayburt Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, nddrmzzz@gmail.com, Orcid: 0000-0003-1985-931X

*** Yüksek Lisans Öğrencisi, Giresun Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, sayalaleyna1@gmail.com, Orcid: 0000-0001-5213-376X

yapılandırıldığı görülmektedir. Diğer disiplinlerde olduğu gibi Türkçe dersinde de yukarıda ifade edilen amaçlara ulaşmak çeşitli yöntem ve teknikler işe koşulmaktadır.

2005 yılından bu yana Türkçe öğretiminde öğrenciyi merkeze alan model ve yaklaşımlar esas alınmaktadır. Bu yaklaşımlar doğrultusunda öğrencinin ön bilgi ve deneyimden hareket eden bir öğrenme-öğretme ortamının tasarlanması konusunda Türkçe öğretmenlerine büyük sorumluluklar düşmektedir. Zira öğrencinin derste aktif katılım sergileyebileceği, zihinsel, sosyal ve duyuşsal açıdan kendini tam ifade edebileceği yöntem ve tekniklerden yararlanılması önem kazanmıştır. Dil öğretimi tek yönlü, doğrusal ve durağan bir süreç değildir. Aksine dil becerileri sürekli gelişen bir döngü ile iletişim ortamında kullanılmaktadır. Bu nedenle Türkçe öğretiminde öğrenci özelliklerine ve dil becerilerine uygun farklı yöntemlerin işe koşulması gereklidir. Öğrencinin ilgi ve ihtiyaçlarına cevap veren, onu zihinsel, fiziksel ve duyuşsal anlamda sürecin içine sokan, iş birliği ve özerk davranmasına imkân tanıyan, çok yönlü araç ve ortam sunan, her aşamada iletişim kabiliyetini geliştiren yöntemlerden biri olan drama bu noktada dikkat çekmektedir.

Drama Eski Yunan'da yaşamak anlamına gelen dran kelimesinden türemiş bir sözcüktür (Kurudayıoğlu ve Özdem, 2015). Türkçede tam karşılığı olmamakla birlikte *-miş gibi yapmak* eylemiyle tanımlanmakta ve yaşamın bir provası, oyun süreci gibi ifadelerle anılmaktadır (Maden, 2010a). Drama başlı başına bir öğrenme alanı olarak sanat alanında ya da bir konunun öğrenimini kolaylaştırmak için yöntem olarak eğitimde kendine yer bulmaktadır (Genç, 2005). Rol yapma ve problem çözme yolları ile öğrenmeyi kolaylaştıran, bireyin motivasyonunu artırarak odaklanma, iş birliği, yaratıcı düşünme, etkili iletişim gibi beceriler kazandıran özelliklere sahiptir (Güven, 2012). Özellikle Türkçe öğretimi ile ilişkisi incelendiğinde dramanın amaç ve kazanımları yukarıda da bahsi geçen amaçlar ile birebir örtüşmektedir. Bu bakımdan drama bir öğretim yöntemi olarak dört temel dil becerisinin ve dil bilgisi kurallarının eğitiminde yadsınamaz bir öneme sahiptir. Drama yaparak ve yaşayarak öğrenme fırsatı sunması bakımından Türkçenin hem ana dili hem de yabancı dil olarak öğretiminde birçok üstünlüğü beraberinde getirmektedir. Nitekim "teorik bilgi yığınından ziyade becerilerin kazandırılmasına ağırlık veren Türkçe öğretimi için drama gibi yaparak uygulayarak beceri ve davranış kazandıran bir yöntem gereklidir. Türkçe öğretimi tek boyutlu bir alan değildir. Drama, dinleme, konuşma, okuma ve yazma dil becerilerinin kazanımı ve gelişimine yönelik bütünlük uygulamalar içeren bir özelliktir." (Dinç ve Maden, 2017, s.458). San'a (1996, s.149) göre drama "rol oynama doğaçlama, tiyatro ya da drama ait çeşitli tekniklerinden yararlanarak, bireylerin bir yaşantıyı, olayı, fikri, eğitim ünitesini, kimi zaman da soyut bir kavramı ya da davranışı, deneyim, gözlem, duygu ve yaşantıların gözden geçirildiği 'oyunsu' süreçlerde bir grup çalışması içinde anlamlandırması, canlandırmasıdır." Eğitimde drama, çocukların kendilerini daha kolay ifade edebildiği, üstlendikleri farklı roller ile empati kurma becerisini geliştirdiği, okudukları metinleri daha kolay anlayıp, yeni metin oluşturarak ya da yeni bir ürün ortaya koyarak yaratıcılıklarını destekleyen bir yöntemdir.

Türkiye'de eğitimde dramaya yönelik ilgi 1980'li yıllardan sonra başlamış ve "Uluslararası Eğitimde Dramatizasyon" adlı seminer ile çalışmalar hız kazanmıştır (Özbey ve Sarıkaya, 2019). Ancak dramanın eğitimde yer alması ve yöntem üzerine yapılan çalışmalar bu tarihten öncesine dayanmaktadır. İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu'nun eğitimde ve okulda tiyatro anlayışı ile dramanın öğretim sürecinde yer almaya başladığı söylenebilir. Nitekim Baltacıoğlu'nun *Öz Tiyatro* anlayışı oyunun öğrenciler ile geliştirilmesi, salt metne

bağlı kalınmaması, oyuncu-seyirci ayrımının olmaması, mekân sınırlandırmasının olmaması, faaliyet sonunda oyuncu ve seyircilerin gösterim hakkında yorum ve eleştiriler yapması gibi özellikleriyle dramaya yakın bir uygulamayı temel almıştır (Maden, 2010b). Ancak gerçek manada bir öğretim yöntemi olarak drama, Cumhuriyet Döneminde 1926 tarihli İlköğretim Programı'nda yer almıştır. İzleyen süreçte dramanın temsil olarak canlandırma biçiminde özellikle Türkçe, Tarih, Beden Eğitimi gibi disiplinlerle ilişkilendirilmesi önerilmiştir. Daha sonra 1943 yılında Selahattin Çoruh doğrudan öğretmenlere uygulama örnekleri gösteren ve bir ilk olma özelliği taşıyan "Okullarda Dramatizasyon" adlı bir kitap yazmıştır. Bu kitabı, Emin Özdemir'in 1965 yılında yayımladığı bir kitapçık izlemiştir. "Uygulamalı Dramatizasyon" adlı kitapçıkta, dramatizasyonun taklit gücünü geliştiren doğal bir öğrenme yolu olduğu ifade edilmiştir (Adıgüzel, 2008). Dramatizasyon adı ile daha önceki Türkçe öğretim programlarında karşılaşılan bu yöntem, 2005 yılında uygulamaya konulan İlkokul Türkçe Öğretim Programı'nda yöntem ve teknikler arasında yerini almıştır.

Dramanın gerekliliğine ve faydasına ilişkin oluşan farkındalık ile birlikte birçok alanda bu yöntemin kullanımı ile ilgili çalışmalar yapılmış ve literatüre kazandırılmıştır. Türkçe eğitimi alanında yapılanlara; Türkçe öğretiminde drama (Kurudayıoğlu ve Özdem, 2015), yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dramanın kullanımı (Arslan ve Gürsoy, 2008; Kardağ ve Göçer, 2018; Oktay, 2017; Sarıçoban, 2004), yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde drama ve tiyatro (Zeyrek, 2020), drama etkinliklerinin konuşma becerisi ve kaygısına etkisi (Kardaş, 2020; Kardaş ve Akın, 2019; Kardaş ve Koç, 2017), iki dilli öğrencilerin konuşma kaygıları üzerinde rol oynama tekniğinin etkisi (Kaya ve Kardaş, 2020), dramanın konuşma ve dinleme becerilerinin desteklenmesindeki önemi (Kempe, 2003), yaratıcı dramanın okuduğunu anlama becerisine etkisi (DuPont, 2010), dramanın ilköğretim öğrencilerinin okuduğunu anlama stratejilerini kullanmalarına etkisi (Samuels, 2002), Türkçe öğretmenlerinin drama yöntemini kullanma düzeyleri (Maden, 2010c; Asar ve Mete, 2019) ve Türkçe öğretmen adaylarının drama uygulamalarına ilişkin algıları (Çoban ve Çeçen, 2013), drama liderliği (Kara, 2014), zarf konusunun drama ile öğretimi (Şimşek, Topal, Maden ve Şahin, 2010), yaratıcı drama yönteminin beceriler üzerindeki etkisi (Erdoğan, 2018; Kardaş, 2016; Memiş, Sever ve Bozkurt, 2016; Susar, 2007; Susar, 2008) ile ilgili araştırmalar örnek verilebilir. Bunlarla birlikte drama yöntemini konu alan araştırmaların bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirildiği çalışmalara alanyazından ulaşılabilmektedir. Konuyla ilgili olarak yaratıcı drama temelli makaleleri (Kortmaz, 2017), Türkiye'de yapılan drama çalışmalarının etkililiğini (Özbey, 2017), Türkiye'de yaratıcı drama üzerine yapılan çalışmaları (Calp ve Seçkin, 2019), ilkökul düzeyinde drama yönteminin kullanımını konu alan makale ve tezleri (Şahin, Girgin ve Özgeçen, 2021) inceleyen içerik analizleri ile drama ile ilgili metaforlara (Gündoğan ve Ergenekon, 2019), yaratıcı drama liderinin sahip olması gereken özelliklere (Kasapoğlu, 2019) yönelik araştırmalar da literatüre kazandırılmıştır. Türkçe eğitimi ile ilgili ise sadece 2012 yılına kadar yayınlanmış eserlere dair kaynakça çalışması (Kara, 2014) ve Türkçe eğitimi konularını temel alan drama ile ilgili lisansüstü tezleri inceleyen (Aytaş ve Özcan, 2019) araştırmalar bulunmaktadır. Ayrıca Eski'nin (2019) ana dili ve yabancı dil eğitimi drama kullanımıyla ilgili tezler ile ilgili araştırması da Türkçe öğretimi çalışmalarını kapsamına almıştır. Buna karşın Türkçe öğretimi üzerine hazırlanmış tez ve makaleleri bütüncül bir bakış açısı ile ele alan bir araştırmaya rastlanılmamıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımı üzerine 2005 ile 2020 yılları arasında hazırlanmış makale ve lisansüstü tezleri tespit etmek, farklı yönlerden değerlendirmek ve genel eğilimi ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik olarak çalışmada aşağıda yer alan alt problemlere cevap aranmıştır:

1. Türkçe öğretiminde drama ile ilgili 2005-2020 yıllarında hazırlanmış çalışmaların (tez ve makaleler) yıllara göre dağılımı nasıldır?
2. Türkçe öğretiminde drama ile ilgili 2005-2020 yıllarında hazırlanmış lisansüstü tezlerin program türüne (yüksek lisans/doktora) göre dağılımı nasıldır?
3. Türkçe öğretiminde drama ile ilgili 2005-2020 yıllarında hazırlanmış lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
4. Türkçe öğretiminde drama ile ilgili 2005-2020 yıllarında hazırlanmış çalışmaların (tez ve makaleler) araştırma yöntemlerine göre dağılımı nasıldır?
5. Türkçe öğretiminde drama ile ilgili 2005-2020 yıllarında hazırlanmış çalışmaların (tez ve makaleler) araştırma desenlerine göre dağılımı nasıldır?
6. Türkçe öğretiminde drama ile ilgili 2005-2020 yıllarında hazırlanmış çalışmaların (tez ve makaleler) öğrenme alanına göre dağılımı nasıldır?
7. Türkçe öğretiminde drama ile ilgili 2005-2020 yıllarında hazırlanmış çalışmaların (tez ve makaleler) konularına göre dağılımı nasıldır?
8. Türkçe öğretiminde drama ile ilgili 2005-2020 yıllarında yazılan tez ve makalelerin çalışma grubuna/örnekleme göre dağılımı nasıldır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'in (2006, s.187) çalışmasına göre doküman incelemesi, "araştırılması hedeflenen olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Dokümanlar nitel araştırmalarda etkili bir şekilde kullanılması gereken önemli bilgi kaynaklarıdır ve hangi dokümanların önemli olduğu araştırma problemi ile yakından ilgilidir." Dolayısıyla bu çalışmada drama ile ilgili yayınlanmış olan çalışmaların analizini yaparak genel bir görüş ortaya koymak amaçlandığı için doküman incelemesi kullanılmıştır.

Araştırmanın Örnekleme

Araştırmanın örnekleme oluşturulurken amaçsal örneklemin alt başlıklarından biri olan ölçüt örneklemeden yararlanılmıştır. Ölçüt örnekleme, önceden belirlenmiş ölçütlere göre ortaya konan durumların çalışılmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2006, s.112). Buna göre araştırmanın birinci ölçütünü drama yönteminin Türkçe eğitiminde kullanımı, ikinci ölçütünü tez ve makalelerin 2005-2020 yılları arasında yayınlanmış olması ve üçüncü ölçütünü Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi, TR Dizin ve Google Akademik veritabanlarında yer alan çalışmalar oluşturmuştur. Drama yönteminin sadece Türkçe öğretimi üzerindeki uygulama ve etkisini araştıran tez ve makalelerin ele alınması bu araştırmanın sınırlılığını oluşturmaktadır. Bu doğrultuda tarama sonucunda toplam 508 lisansüstü teze erişilmiştir. Bunlardan 442 lisansüstü tezin Türkçe öğretimi içeriğine sahip olmadığı görülmüştür. Belirlenen ölçütlere göre 67 makale ve 65 lisansüstü tez çalışma

kapsamına alınmıştır. İki tez erişime açık olmadığından kapsam dışında bırakılmıştır. Bahsedilen ölçütler doğrultusunda 132 çalışma belirlenmiş ve örnekleme alınmıştır.

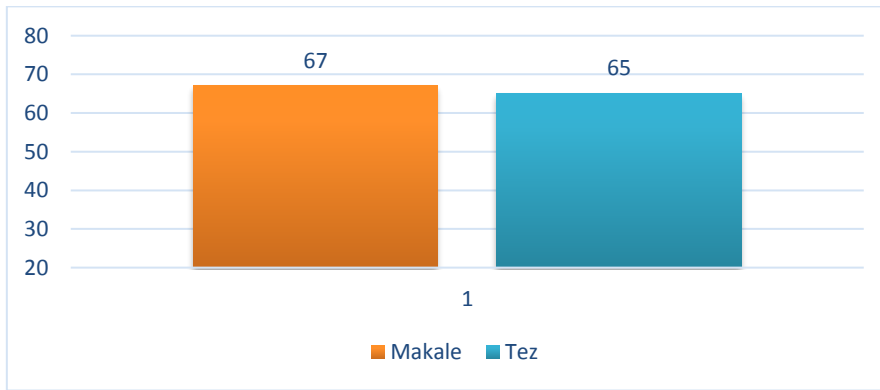
Verilerin Toplanması ve Analizi

Çalışmada veri toplama ve analiz süreci beraber yürütülmüştür. Verilerin toplanması sürecinde doküman incelemesinden yararlanılmıştır. Analiz aşamasında ise içerik analizi yöntemi kullanılarak bulgular incelenmiştir. Yıldırım ve Şimşek'in (2006, s.227) tanımlamasına göre içerik analizi, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Temelde, toplanan veriler belirli temalar altında sınıflandırılarak okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenlenir ve yorumlanır. Veriler içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulduğu için betimsel yaklaşımla fark edilemeyen kavram ve temalar bu analiz sonucu keşfedilebilir. "Verilerin analizi bölümü genel anlamıyla üç aşamadan oluşur. Birinci aşamada araştırmacı verileri hazırlar ve organize eder. İkinci aşamada, kodlama süreci neticesinde toplanan ve organize edilen veriler belirlenen temalar içerisine indirgenir ve kodlar oluşturulur. Bu süreç tamamen verilerin tekrar tekrar okunması ve veriler hakkında bir fikir sahibi olunabilmesi için araştırmacının notlar almasını içerir. Analizin sonucunda da veriler tablolar, figürler ve tartışmalar ile birlikte sunulur" (Güler, Halıcıoğlu ve Taşgın, 2013, s.44). Bu bilgiler doğrultusunda öncelikle lisansüstü tezler için YÖK Ulusal Tez Merkezinden, makaleler için DergiPark, Google Akademik, TR Dizin arama motorları *Türkçe öğretiminde drama, yaratıcı drama ve dil becerileri, drama ve dil becerileri, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde drama* anahtar kelimeleri ile taranmıştır. Anahtar kelimeler kullanılarak toplamda 65 tez ve 67 makaleye ulaşılmıştır. Araştırmacılar ve uzman ortak görüşü ile oluşturulan yıl dağılımı, araştırma yöntem ve desenleri, öğrenme alanları, konu, araştırma yapılan üniversite başlıklarını içeren bir kontrol listesi tablosu hazırlanarak veriler tabloya kaydedilmiş ve yorumlanmaya hazır hâle getirilmiştir.

BULGULAR

Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımıyla ilgili 132 çalışma incelenerek ulaşılan bulgular aşağıda tablolar hâlinde gösterilmiştir.

Türkçe öğretiminde drama yöntemini kullanımı ile ilgili çalışmalara ilişkin bulgular

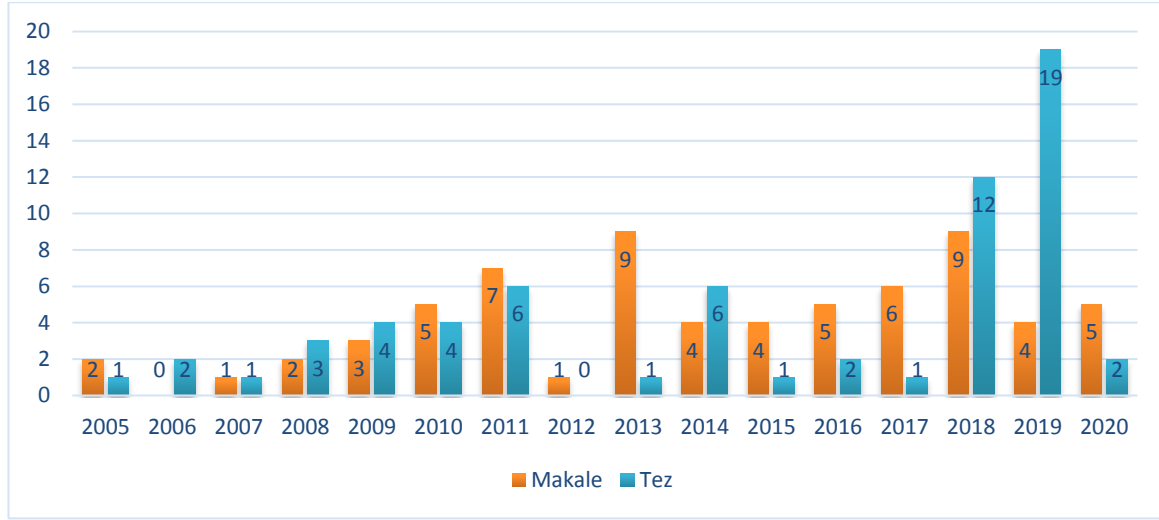

Grafik 1. Dramayla ilgili araştırmalara ilişkin bulgular

Grafik 1'e göre, Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımıyla ilgili, 2005-2020 yılları arasında, toplam 132 çalışma yapıldığı tespit edilmiştir. Bunlardan 67'si makale, 65'i tezlerden oluşmaktadır. Buradan hareketle, Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımına dair bilimsel makale çalışmalarında yoğunluğun ve eğilimin olduğu

görülmektedir. Ancak lisansüstü tez çalışmaları da bilimsel makale çalışmalarına yakın sayıdadır. Dolayısıyla konuyla ilgili her iki türde de bilimsel araştırmalar yapılmıştır.

Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımı ile ilgili çalışmaların yıllara dağılımı

Grafik 2. Dramayla ilgili makale ve tezlerin yıllara dağılımı

Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımıyla ilgili tezler en fazla 2018 ve 2019; makaleler ise 2011, 2013 ve 2018 yıllarında hazırlanmıştır. Buna karşın 2012 yılında tez, 2006 yılında makale hazırlanmamıştır. Grafik 2 incelendiğinde, 2007-2011 yılları arasında düzenli bir artış yaşandığı tespit edilmiştir. 2012 yılından sonra ise artış eğiliminde bir düzensizlik olduğu belirlenmiştir. Ancak tez ve makale sayılarındaki yoğunluğun en fazla 2013 yılından sonra olduğu görülmüştür.

Türkçe öğretiminde drama yöntemini kullanımı ile ilgili lisansüstü tezlerin program türlerine dağılımı

Tablo 1. Drama üzerine yapılan lisansüstü tezlerin program türlerine göre dağılımı

Lisansüstü Program	<i>f</i>	%
Yüksek lisans	55	0,85
Doktora	10	0,15
Toplam	65	100

Tablo 1'e göre, Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımıyla ilgili en fazla yüksek lisans programında tezin hazırlandığı görülmektedir. Doktora programında da 10 farklı lisansüstü çalışmanın hazırlandığı tespit edilmiştir.

Türkçe öğretiminde drama yöntemini kullanımı ile ilgili lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı

Tablo 2. Drama üzerine yapılan lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı

Üniversite adı	<i>f</i>	%
Hacettepe Üniversitesi	1	0,02
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	1	0,02

Eskişehir Anadolu Üniversitesi	1	0,02
Düzce Üniversitesi	1	0,02
Fırat Üniversitesi	1	0,02
Uşak Üniversitesi	1	0,02
İstanbul Üniversitesi	1	0,02
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi	1	0,02
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	1	0,02
Marmara Üniversitesi	1	0,02
Siirt Üniversitesi	1	0,02
Akdeniz Üniversitesi	1	0,02
Niğde Üniversitesi	1	0,02
Muğla Üniversitesi	1	0,02
Sakarya Üniversitesi	1	0,02
Çukurova Üniversitesi	2	0,03
Yıldız Teknik Üniversitesi	2	0,03
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	2	0,03
Bartın Üniversitesi	2	0,03
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	2	0,03
Selçuk Üniversitesi	3	0,05
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	3	0,05
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	4	0,06
Ankara Üniversitesi	4	0,06
Dokuz Eylül Üniversitesi	4	0,06
Atatürk Üniversitesi	6	0,09
Gazi Üniversitesi	16	0,25
Toplam	65	100

Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımıyla ilgili 27 farklı üniversitede lisansüstü tezin hazırlandığı tespit edilmiştir. Tablo 2'ye göre en fazla tez sırasıyla Gazi Üniversitesi ($f=16$), Atatürk Üniversitesi ($f=6$), Dokuz Eylül Üniversitesi ($f=4$), Ankara Üniversitesi ve Ondokuz Mayıs Üniversitesinde ($f=4$) hazırlanmıştır. Bununla birlikte, Selçuk Üniversitesi ve Abant İzzet Baysal Üniversitesinde 3; Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Bartın Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi ve Çukurova Üniversitesinde 2 lisansüstü tez hazırlanmıştır. Buna karşın 15 üniversitede yalnızca 1 lisansüstü tezin hazırlandığı görülmektedir.

Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımı ile ilgili lisansüstü araştırma yöntemlerine göre dağılımı

Tablo 3. Drama üzerine yapılan çalışmalarda kullanılan araştırma yöntemleri

Araştırma Yöntemi	Makale	Tez	f	%
Nicel	32	36	68	51,52
Nitel	17	12	29	21,97
Karma	10	15	25	18,94
Belirtilmemiş	8	2	10	7,58
Toplam	67	65	132	100

Tablo 3 incelendiğinde, Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımıyla ilgili çalışmalarda daha çok nicel yöntemin ($f=68$) tercih edildiği görülmektedir. Nicel modelleri kullanan çalışmalardan 32'si makale, 36'sı lisansüstü tezlerden oluşmaktadır. Bu çalışmalardan karma desenle hazırlanmış 25, nitel desenle hazırlanmış 29 ve deseni belirtilmemiş olan 10 çalışmanın olduğu tespit edilmiştir.

Türkçe öğretiminde drama yöntemini kullanımı ile ilgili çalışmaların araştırma desenlerine göre dağılımı

Tablo 4. Drama üzerine yapılan çalışmalarda kullanılan araştırma desenleri

	Araştırma Desenleri	Makale	Tez	F	%
Nicel	Deneysel	22	33	55	41,67
	Tarama	9	2	11	8,33
	Split-plot	-	1	1	0,76
Nitel	Durum Çalışması	2	4	6	4,55
	Eylem Araştırması	3	3	6	4,55
	Doküman	10	1	11	
	İncelemesi				8,33
	Betimsel	-	4	4	3,03
	Gömülü Teori	2	-	2	1,52
	Olgubilim	2	-	2	1,52
Karma	Deneysel-Doküman	5	-	5	
	İncelemesi				3,79
	Deneysel- Olgubilim	4	12	16	12,12
	Deneysel-Durum	-	1	1	
	Çalışması				0,76
	Deneysel-Gözlem	-	1	1	0,76
Tarama-Olgubilim	-	1	1	0,76	
Belirtilmemiş		8	2	10	7,58
Toplam		67	65	132	100

Tablo 4'e göre, Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımıyla ilgili en çok nicel desenlerin kullanıldığı belirlenmiştir. En çok tercih edilen nicel desenin ise, deneysel desen ($f=55$) olduğu tespit edilmiştir. Deneysel desen kullanılan çalışmaların 22'si makale, 33'ü tezlerden oluşmaktadır. Nicel yöntemle hazırlanan diğer çalışmaların 11'i tarama, 1'i split-plot desenden oluşmaktadır. Bununla birlikte en çok tercih edilen bir diğer yöntem ise karma yöntemdir. Bu yöntemde en fazla deneysel-olgubilim desenlerinin ($f=16$) kullanıldığı görülmüştür. Deneysel-olgubilim deseninin 4'ünü makaleler, 12'sini tezler oluşturmaktadır. Bunu takiben 5'i deneysel-doküman analizi, 1'i deneysel-durum çalışması, 1'i deneysel-gözlem ve 1'i tarama-olgubilim deseninden oluşan toplam 24 çalışmanın olduğu belirlenmiştir. Nitel çalışmalarda ise veriler daha çok görüşme ve doküman incelemesi yoluyla toplanmaktadır. Burada en fazla tercih edilen desen, doküman incelemesidir ($f=11$). Ardından sırası ile 6 durum çalışması ve eylem araştırması, 4 betimsel, 2 gömülü teori ve olgubilim deseniyle hazırlanmış çalışmaların olduğu görülmektedir. Deseni belirtilmeyen 10 çalışmanın olduğu da Tablo 4'te belirtilmiştir.

Tablo 4 incelendiğinde, Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımıyla ilgili hazırlanan araştırmalarda deneysel desenin daha fazla kullanılması, uygulamalı çalışmalara yer verildiğini göstermektedir. Deneysel çalışmalarla drama yönteminin; dil becerilerinin gelişimine etkisi, görüş, tutum, kaygı, başarı gibi boyutlarının incelenmeye çalışıldığı tespit edilmiştir. Drama yönteminin Türkçe öğretiminde kullanımına dair yeni uygulama örneklerini üretmek amacıyla bu desene eğilimin arttığı değerlendirilebilir.

Türkçe öğretiminde drama yöntemini kullanımı ile ilgili çalışmaların öğrenme alanlarına göre dağılımı

Tablo 5. Drama üzerine yapılan çalışmaların öğrenme alanlarına göre dağılımı

Öğrenme alanı	Makale	Tez	F	%
Okuma	8	18	26	19,70
Konuşma	10	4	14	10,61
Yazma	11	11	22	16,67
Okuma-Yazma	-	5	5	3,79
Konuşma-Yazma	-	1	1	0,76
Dinleme-Konuşma	1	1	2	1,52
Dil Becerileri	18	14	32	24,24
Dil Bilgisi	3	3	6	4,55
YDOTÖ	4	3	7	5,30
Dil Bilgisi-Dil	-	1	1	
Becerileri				0,76
Öğretmen Yetiştirme	12	4	16	12,12
Toplam	67	65	132	100

Tablo 5'e göre, Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımıyla ilgili dil becerilerini ($f=32$) ele alan çalışmaların daha fazla olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmalardan 18'i makale, 14'ü tez şeklinde hazırlanmıştır. Temel dil becerilerinden olan okuma ($f=26$), yazma ($f=22$) ve konuşma becerisi ($f=14$) ile ilgili toplamda 62 çalışmanın olduğu görülmüştür. Ardından öğretmen yetiştirmeye ($f=16$) yönelik çalışmalar gelmektedir. Temel dil becerilerini geliştirmek için öğrencinin süreç içerisinde aktif olması gerekmektedir. Bunun için en etkili yöntemlerden biri de dramadır. Tablo 5'e göre dil becerilerine yönelik çalışmaların fazla olması da bu nedenden kaynaklanmaktadır. Doğrudan dinleme becerisine yönelik bir çalışma olmaması dikkat çekicidir. Öğretmen görüşleri, öz yeterlilikleri, öğretmen adaylarının bu yöntem hakkındaki tespitleri alana katkı sağlayacaktır. Bununla birlikte, dil bilgisi ($f=6$), YDOTÖ ($f=7$), okuma-yazma ($f=5$), konuşma-yazma ve dil bilgisi-dil becerileri ($f=1$) ile ilgili çalışma yapıldığı belirlenmiştir.

Türkçe öğretiminde drama yöntemini kullanımı ile ilgili çalışmaların konularına göre dağılımı

Tablo 6. Drama üzerine yapılan çalışmaların konularına göre dağılımı

Konu	Makale	Tez	F	%
Okuma	5	7	12	9,09
Konuşma	11	7	18	13,64

Yazma	4	5	9	6,82
Yaratıcı Yazma	7	5	12	9,09
Okuma ve Yazma	-	5	5	3,79
Konuşma ve Yazma	-	1	1	0,76
Dinleme ve Konuşma	1	-	1	0,76
Dil Becerilerini	-	8	8	
Geliştirme/Kazandırma				6,06
Söz Varlığı	2	6	8	6,06
Dil Bilgisi	2	4	6	4,55
Drama Yönteminin Kullanımı (Akademik başarı, program, metin, faydaları, liderlik, sorunlar)	10	9	19	14,39
Etkinlik	6	2	8	6,06
Öğretmen Öz Yeterliliği	11	3	14	10,61
Derse Yönelik Tutum	5	2	7	5,30
Kültür Aktarımı	-	1	1	0,76
İletişim Becerileri (Öğretmen Adayları)	2	-	2	1,52
Değer Eğitimi	1	-	1	0,76
Toplam	67	65	132	100

Tablo 6'ya göre, Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımı ile ilgili çalışmalar incelendiğinde en fazla drama yönteminin Türkçe dersinde kullanımı ve konuşma becerisinin ($f=18$) ele alındığı görülmüştür.

Drama yönteminin kullanımı üzerine 10 makale (Kara, 2009; Maden, 2011 gibi) ve 9 tezin (Altıntaş, 2010; Erşan, 2014 gibi) hazırlandığı belirlenmiştir. Konuşma becerisine yönelik 11 makale (Karadağ ve Göçer, 2018; Kardaş ve Akın, 2019 gibi) ve 7 tezin (Sivrioğlu, 2014; Öztürk, 2017 gibi) hazırlanmış olduğu saptanmıştır. Öğretmen öz yeterliliği ($f=14$) üzerine yapılan çalışmaların da oldukça fazla olduğu görülmektedir. Bu konuda en fazla makalenin (Maden, 2010; Şahin ve Yeşilyurt, 2014 gibi) hazırlandığı ancak tezlerde de (Tutuman, 2011; Aslan, 2014 gibi) ele alındığı belirlenmiştir. Dört temel dil becerisinden olan okuma ($f=12$), yazma ($f=9$) becerileri de çeşitli çalışmalara konu olmuştur. Okuma becerisini ele alan 5 makale (Erdoğan, Erdoğan ve Uzuner, 2018; Burgul Adıgüzel ve Süslü, 2017 gibi); 7 tez (Çöklü Özkan, 2018; Topalca, 2019 gibi) hazırlanmıştır. Dinleme becerisinin tek başına ele alındığı bir çalışma belirlenmemiş olup dinleme ve konuşmanın (Sevim ve Turan, 2017) birlikte kullanıldığı 1 makale tespit edilmiştir. Üzerinde en az çalışılan konular ise makale ve tezlerde farklılık göstermektedir. Bazı konular yalnızca makaleler de bazıları ise yalnızca tezlerde incelenmiştir. Makalelerde en az işlenen konular arasında değer eğitimi de (Batur ve Şaşmaz, 2018) bulunurken tezlerde ise anlatım becerileri (konuşma-yazma) (Aykaç, 2011), kültür aktarımı (Açıkgöz, 2019) ve akran zorbalığı (Kantar, 2019) yer almaktadır. Dil becerileri geliştirme/kazandırma, söz varlığı, etkinlik ($f=8$); dil bilgisi ($f=6$); okuma ve yazma ($f=5$); iletişim becerilerine ($f=2$) yönelik de çalışmalar hazırlanmıştır.

Türkçe öğretiminde drama yöntemini kullanımı ile ilgili çalışmaların örnekleme göre dağılımı

Tablo 7. Drama üzerine yapılan çalışmaların örnekleme göre dağılımı

Örneklem	Makale	Tez	f
Anasınıfı	0	1	1
İlkokul	2	0	2
2. sınıf	1	0	1
3. sınıf	3	4	7
4. sınıf	11	8	19
5. sınıf	2	3	5
6. sınıf	7	8	15
7. sınıf	5	10	15
8. sınıf	3	1	4
4-5. sınıf	0	1	1
4-5-6. sınıf	0	1	1
6-7-8. sınıf	2	2	4
Yabancı Öğrenci	4	6	10
Lise	0	6	6
Özel Eğitim	0	2	2
Öğretmen adayları	9	2	11
Öğretmen	9	3	12

Tablo 7 incelendiğinde, Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımıyla ilgili hazırlanan çalışmalarda en sık çalışılan örneklem 4. sınıf düzeyi ($f=19$) olmuştur. Bunu takiben 6 ve 7. sınıf ($f=15$), öğretmen ($f=12$), öğretmen yetiştirme ($f=11$), yabancı öğrenci ($f=10$), 3. sınıf ($f=7$), lise ($f=6$) ve 5. sınıf düzeyinde ($f=5$) çalışma olduğu belirlenmiştir. Özel eğitim ve ilkökul seviyesinde ($f=2$) çalışmanın hazırlandığı görülmüştür. En az çalışma ise 2. sınıf düzeyinde, 4-5. sınıf, 4-5-6. sınıf düzeylerinde ($f=1$) yapılmıştır. Bunların dışındaki alanyazın derleme ve doküman incelemeye dair 9 makale ve 7 lisansüstü tezde örneklem yer almamıştır.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

2005-2020 yılları arasında, Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımı ile ilgili hazırlanmış lisansüstü tez ve makalelerin incelenmesini konu alan araştırmada şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Araştırmada Türkçe öğretiminde drama yöntemi ile ilgili 67 makale, 65 lisansüstü tezin hazırlandığı görülmüştür. Verilere göre en fazla makalenin 2013 ve 2018 yıllarında ($f=9$), tezin ise 2019 yılında ($f=19$) hazırlanmış olduğu tespit edilmiştir. 2019 yılında tez sayısında belirgin bir artışın olmasında yıl içerisinde Türkçe öğretimi çalışmalarının genelinde bir artışın olmasından kaynaklanmaktadır. Eyüp (2020), Direkçi, Akbulut ve Şimşek (2020), Demir (2021), Şentürk ve Yazar'ın (2021) yapmış olduğu Türkçe eğitime yönelik çalışmalarda da en fazla araştırmanın 2019 yılında yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ulaşılan sonuçlar, Türkçe öğretiminde dramanın yönteminin kullanımı ile ilgili her yıl en az bir çalışmanın hazırlandığını göstermektedir. Ancak 2006 yılında makale ve 2012 yılında ise

tez hazırlanmadığı görülmüştür. Bunlarla birlikte lisansüstü çalışmaların en fazla yüksek lisans ($f=55$) programında hazırlandığı belirlenmiştir. Bunu takiben doktora programı ($f=10$) gelmektedir. Yapılan tezlerin en fazla yüksek lisans çalışması olmasının nedeni Türkiye’de açılan yüksek lisans programlarının fazla olması ve bu programlara katılan öğrenci sayısının fazla olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Türkçe eğitimi alanında açılan doktora programlarının az sayıda olması da bu durum üzerinde etkilidir. Keşaplı’nın (2019) yaratıcı dramının kullanıldığı Türkçe eğitimi alanındaki lisansüstü çalışmaları incelediği araştırmasında da benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Batur ve Akdeniz’in (2020) değerler eğitimi, Ceran ve arkadaşlarının (2018) okuma eğitimi, Özçakmak’ın (2017) Türkçe eğitimi alanındaki lisansüstü tezleri incelediği çalışmalarda da bu sonucu destekler nitelikte olan bulgular olduğu belirlenmiştir.

Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımı ile ilgili 27 farklı üniversitede tez hazırlandığı belirlenmiştir. Konu ile ilgili en fazla çalışma Gazi Üniversitesi’nde tamamlanmıştır. Bu sonuç Türkçe eğitimi alanında en eski programların bu üniversitede bulunması ve aynı üniversitede Eğitim Bilimleri Enstitüsü bünyesinde açılan Drama Eğitimi lisansüstü programının olması ile açıklanabilir. Eski’nin (2019) Türkiye’de dramayla dil eğitimi alanında yapılan lisansüstü araştırmaları ele aldığı çalışmasında da Gazi Üniversitesi’nin ilk sırada yer aldığı görülmüştür. Yine Şerif ve Karagöz’ün (2019) Türkçe eğitimi akademik alanına ilişkin bir çalışmasında da Web of Science veritabanında en çok yayını bulunan kurumun Gazi Üniversitesi olduğunu belirlemiştir.

Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımı ile ilgili hazırlanmış çalışmalarda en fazla nicel yöntemin ($f=68$) kullanıldığı tespit edilmiştir. Bunu sırasıyla nitel ($f=29$) ve karma ($f=25$) yöntemler takip etmektedir. Yöntemi belirtilmemiş olan 10 çalışmanın olduğu da görülmektedir. Eski’nin (2019) drama ve dil eğitimi üzerine yaptığı çalışmada da en çok nicel modelin kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç drama yönteminin dil becerilerinin geliştirilmesine katkısının uygulamalı çalışmalarla sınındığını göstermektedir. Nicel araştırma modeli kullanılarak hazırlanmış çalışmalarda en fazla deneysel desenin ($f=55$) kullanıldığı görülmüştür. Aytaş ve Özcan’ın (2019) eğitim konulu drama çalışmaları üzerine yaptığı incelemede ise araştırmacıların ilk yıllarda genel olarak betimsel analiz çalışmalarını tercih ettikleri Türkçe eğitimi alanında ise daha çok nicel modellenmiş deneysel çalışmaların yapıldığı tespit edilmiştir. Keşaplı’nın (2019) araştırmasında da deneysel desenin daha çok tercih edildiği belirlenmiştir. Varışoğlu ve arkadaşlarının (2013) Türkçe eğitimi araştırmalarındaki eğilimleri konu edindiği çalışmasında da nicel modelin Türkçe eğitimi ile ilgili çalışmalarda tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Söz konusu çalışmalarda deneysel desen daha çok drama yönteminin duyuşsal unsurlara (tutum, ilgi, motivasyon vb.) etkisini ortaya koymak için kullanılmıştır.

Araştırmanın öğrenme alanlarına dağılımla ilgili bulguları incelendiğinde, en fazla dil becerileri üzerine ($f=32$) yoğunlaştığı görülmüştür. Mutlu’nun (2018) Ana Dili Eğitimi Dergisi’nde yayınlanan araştırmaları incelediği çalışmasında da karma beceri alanları daha çok tercih edilmiştir. Boyacı ve Demirkol’un (2018) Türkçe eğitimine yönelik doktora tezlerini incelediği çalışmasında da temel dil becerileri ilk sırada yer almaktadır. Ancak bu çalışma becerileri tek tek almak yerine hepsini bir başlık altında toplamıştır. Drama yönteminin okuma ($f=26$), yazma ($f=22$) ve konuşma ($f=14$) becerilerine yönelik etkileri de en çok çalışılan konu olmuştur. Yapılandırmacı yaklaşımla birlikte dört temel dil becerisinin önem kazanması ve çocukların yaparak yaşayarak bu becerileri geliştirmelerine imkân

sunması açısından drama yöntemi kullanışlı bir yöntem olarak görülmektedir. Drama yönteminin dinleme becerisi üzerindeki etkisini inceleyen bir çalışmanın olmaması dikkat çeken bir detaydır. İncelenen çalışmalar içinde konuşma becerisine yönelik çalışmaların az, dinleme becerisine yönelik çalışmanın olmamasının veri toplama zorluğundan ve verilerin analiz edilmesinde yaşanan güçlüklerden kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Özdemir (2018) okuma becerisine yönelik lisansüstü araştırmaların eğilimlerini incelediği çalışmasında Türkçe eğitimi alanında okuma becerisine yönelik 146 teze ulaştığını ifade etmiştir. Tok ve Potur (2015) ise 2010-2014 yılları arasında yayınlanan yazma becerisine yönelik akademik çalışmaların eğilimlerini inceledikleri araştırmalarında, yazma becerisine yönelik 126 yüksek lisans ve 38 doktora tezine ulaşmışlardır. Potur ve Yıldız (2016) 2011-2015 yılları arasında sadece konuşma becerisine yönelik 14 yüksek lisans ve 10 doktora olmak üzere 24 lisansüstü tez tespit etmişlerdir. Doğan ve Özçakmak (2014) dinleme becerisine yönelik 1998-2013 yılları arasında yapılan lisansüstü tezlerin eğilimlerini inceledikleri çalışmalarında dinleme becerisine yönelik 14 teze ulaşmışlardır. Şahin, Kana ve Varışoğlu (2013) ve Bozkurt ve Uzun (2015)'un hazırlamış olduğu çalışmalarda da dinleme becerisinin çok az çalışılan bir konu olduğu tespit edilmiştir. Sevim ve İşcan (2012), 2005-2010 yılları arasında Türkçe eğitimi alanında hazırlanmış yüksek lisans tezlerinde kullanılan anahtar kelimelerle ilgili yaptığı çalışmasında benzer şekilde temel dil becerisiyle ilgili olan tezlerin okuma ve yazma alanlarında yoğunlaştığı, konuşma ve dinleme alanlarının ise ihmal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Genel toplama bakıldığında öğretmen yetiştirmeye ($f=16$) yönelik çalışmalarında üzerinde en çok durulan konular arasında olduğu belirlenmiştir. Varışoğlu ve arkadaşlarının (2013) çalışmasında araştırma sonuçlarına yakın bir veri elde edilmiştir. Şahin ve arkadaşlarının (2013) çalışmasında ise daha az bir bulguya ulaşılmıştır. Gündoğdu ve arkadaşlarının (2015) öğretmen yeterlikleri alanında yazılan makaleleri incelediği araştırmasında, Türkçe öğretmenleri ile ilgili 3 çalışmanın yapıldığını belirlemiştir. Kuzu ve Çam (2019) öğretmen yeterliliği ve niteliği üzerine yapılmış lisansüstü çalışmaları incelemiş, Türkçe öğretmenleri ile ilgili 2 çalışmanın olduğunu tespit etmiştir. Konu alanı dağılımı incelendiğinde en çok drama yönteminin kullanımı ($f=19$) daha sonra ise konuşma eğitiminde drama ile ilgili çalışmalar yapıldığı görülmüştür. Konuşma becerisinin geliştirilmesine dair araştırmalarda en fazla işlenen konulardan biri drama yöntemidir (Cin Şeker, 2020; Potur ve Yıldız, 2016). Bu bulgu elde edilen sonucu destekler niteliktedir. Ardından akademik başarı, program, metin, faydaları, liderlik, sorunlar gibi konular üzerine Aytaş ve Özcan'ın (2019) tezlerle ilgili çalışması da ulaşılan sonucu destekler niteliktedir. Bu çalışmalar ile drama yönteminin sorunları, gerekliliği, faydaları, programda ele alınışı ve akademik başarıya etkisi ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımıyla ilgili çalışmaların örneklem düzeyi bakımından bir çeşitlilik olduğu gözlemlenmiştir. En fazla 4. sınıf ($f=19$) düzeyinde çalışma grubunun olduğu belirlenmiştir. Coşkun, Özçakmak ve Balcı'nın (2012) Türkçe eğitimindeki eğilimleri incelediği araştırmasında, örneklem düzeyinin daha çok ilköğretim I. kademe olduğu belirlenmiştir. Ancak bu çalışmada sınıf düzeyi yerine ilköğretim ve ortaokul ayrımı yapılırsa daha çok ortaokul düzeyinde örneklemle çalışıldığı görülmektedir. Dolayısıyla çalışma ile Balcı ve arkadaşlarının araştırmasının sonuçları örtüşmemektedir. Maden (2020) tarafından akıcı okuma ile ilgili lisansüstü tezlerin araştırma eğilimlerinin incelendiği araştırmada da 4. sınıf düzeyinin örneklem olarak tercih edildiği belirlenmiştir.

Sonuç olarak, 2005-2020 yılları arasında Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımı ile ilgili 67 makale, 55 yüksek lisans ve 10 doktora olmak üzere toplam 132 çalışmanın hazırlandığı tespit edilmiştir. Makale ve tezlerde 2007- 2011 arasında düzenli bir artış seyrederken 2013 yılı itibariyle dengesiz bir seyir izlenmiştir. Tezler en çok 2019 yılında, makaleler ise 2013 ve 2018 yıllarında hazırlanmıştır. Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımı ile ilgili daha çok bilimsel makalelerin hazırlandığı görülmüştür. Lisansüstü tezlerin çoğunlukla yüksek lisans programlarında hazırlandığı, doktora çalışmalarının az olduğu belirlenmiştir. En çok lisansüstü çalışmanın Gazi Üniversitesi'nde hazırlandığı görülmüştür. Öğrenme alanlarına dağılım incelendiğinde, en çok (karma) dil becerilerine yönelik çalışmaların yapıldığı anlaşılmıştır. Konu alanına bakıldığında ise konuşma becerisi ve drama yönteminin kullanımı (akademik başarı, program, metin, faydaları, liderlik, sorunlar) ile ilgili çalışmalara ağırlık verildiği görülmüştür. Makalelerin ve tezlerin yöntem bölümlerinde ise nicel modellerin ön planda olduğu bununla birlikte deneysel desenin daha çok kullanıldığı tespit edilmiştir. Nitel modellerde ön planda olan desen ise, doküman incelemesidir. Ayrıca incelenen çalışmalarda örneklem düzeyini daha çok 4. sınıf öğrencilerinin oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öneriler

1. Araştırma sonuçları drama yönteminin dinleme eğitiminde kullanımı ile ilgili çalışmaların olmadığını göstermektedir. Gelecek çalışmalarda dinleme becerisini geliştirmeye yönelik drama çalışmaları yapılmasına ağırlık verilmelidir. Ayrıca drama yönteminin öğretmen ve öğretmen adayları tarafından uygulanabilirlik düzeyi ve nasıl algılandığına dair araştırmalar da artırılabilir. Öğretmen ve öğretmen adaylarının bu yöntemi uygulama konusundaki öz yeterlilikleri, algıları ve yaşadıkları sorunlara dönük çalışmalar öğretmen yetiştirme alanına yol gösterici olacaktır.
2. İncelenen çalışmalarda drama senaryolarını içeren uygulama süreci kısımlarına dair açıklamalar yeterli değildir. Bu nedenle, drama yöntemini ele alan çalışmalarda uygulama süreci daha detaylı yer almalıdır. Böylelikle drama yönteminin öğretmenler tarafından Türkçe dersi içerisinde daha kolay uygulanabilmesine fırsat verilecektir.
3. Lisansüstü tez sayıları karşılaştırıldığında doktora programında oldukça az sayıda tezin hazırlandığı belirlenmiştir. Doktora düzeyindeki çalışmalar teşvik edilmeli ve Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımına yönelik daha nitelikli çalışmaların üretilmesi sağlanmalıdır.
4. Öğretmen görüşlerinden yola çıkıldığında Türkçe eğitiminde drama yönteminin kullanımı ile ilgili ortak kanı, lisans eğitimi süresinde drama yöntemine yönelik uygulamaların kısıtlı olmasıdır. Bu durumu önleyebilmek için lisans düzeyinde Tiyatro ve Drama Uygulamaları dersi dışında drama, yaratıcı drama, eğitimde drama gibi seçmeli derslere yer verilmelidir.

KAYNAKÇA

Açıkgöz, N. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültürlerarası duyarlılığın gelişiminde dramanın rolü*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

- Adıgüzel, Ö. (2008). Türkiye'de eğitimde yaratıcı dramanın yakın tarihi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(5), 7-50.
- Adıgüzel, F. B. ve Süslü, G. (2017). "Yaratıcı dramayla kitap kurdu olunur mu?" çocuk kitaplarıyla okuma sevgisi ve ilgisi kazandırma. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(3), 367-394.
- Altıntaş, H. (2010). *İlköğretim 4. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin işlenişine yönelik hazırlanan drama yönelimi eğitim programının istenen davranışları kazandırmaya etkisi.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Arslan, M. ve Gürsoy, A. (2008). Rol yapma ve drama etkinlikleriyle yabancılara Türkçe öğretiminde motivasyonun sağlanması. *Ege Eğitim Dergisi*, 9(2), 109-124.
- Asar, A. ve Mete, F. (2019). Türkçe öğretmenlerinin drama kullanım durumları (Zonguldak ili örneği). *Turkish Studies*, 14(3), 321-334.
- Aslan, G. (2014). *Öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlilik algılarının incelenmesi.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Aykaç, N. (2007). İlköğretim programında yer alan etkinliklerin öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi Sinop ili örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 19-35.
- Aykaç, M. (2011). *Türkçe öğretiminde çocuk edebiyatı metinleriyle kurgulanan yaratıcı drama etkinliklerinin anlatma becerilerine etkisi.* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aytaş, G. ve Özcan, Ş. (2019). Türkçe eğitimi konularını temel alan drama çalışmalarına yönelik bir inceleme. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(1), 235-255.
- Batur, Z. ve Şaşmaz, E. (2018). Devlet tiyatrolarında oynanan çocuk tiyatro oyunlarında değer eğitimi ve bu oyunların Türkçe öğretimine katkısı. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(4), 2518-2550.
- Batur, Z. ve Akdeniz, T. (2020). Değerler eğitimiyle ilgili yapılan tezler üzerine bir inceleme: Türkçe eğitimi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1), 1-11.
- Boyacı, S. ve Demirkol, S. (2018). Türkçe eğitimi alanında yapılan doktora tezlerinin incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(2), 512-531.
- Bozkurt, B. ve Uzun, N. (2015). Türkçenin eğitimi-öğretimine ilişkin bir alanyazını değerlendirmesi: uluslararası bilimsel toplantılarda eğilimler/yönelimler. *Journal of Language Education and Research*, 1(2).
- Calp, Ş. ve Seçgin, M. (2019). Türkiye'de yaratıcı drama alanında yapılmış tezlere yönelik betimsel bir analiz. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 23(2), 365-388.
- Ceran, D., Aydın, M. ve Onarıcıoğlu, A. S. (2018). Okuma eğitimi üzerine yapılan tezlerde eğilimler: bir içerik analizi çalışması. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 2377-2392.
- Cin Şeker, Z. (2020). Dinleme ve konuşma becerilerine yönelik lisansüstü tezlerin anahtar kelimeleri üzerine bir inceleme: betimsel analiz. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (19), 128-140.
- Coşkun, E., Özçakmak, H. ve Balcı, A. (2012). Türkçe eğitiminde eğilimler: 1981-2010 yılları arasında yapılan tezler üzerine bir meta-analiz çalışması. Ed. Yılmaz, E. ve diğ., *Türkçenin Eğitimi-Öğretimi Üzerine Çalışmalar içinde* s.204-212. PegemA Yayıncılık.
- Çoban, A. ve Çeçen, M. (2013). Türkçe öğretmen adaylarının drama uygulamalarına ilişkin algıları. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(4), 334-353.

- Çöklü Özkan, E. (2018). *Türkçe dersinde yaratıcı dramanın okuduğunu anlamaya etkisi.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demir, T. T. (2021). Türkçe eğitimi alanında nicel araştırma yöntemleri kullanılarak yapılan doktora tezlerindeki eğilimler. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(2), 543-560.
- Direkçi, B., Akbulut, S. ve Şimşek, B. (2020). Türkçe eğitimi alanında yapılan değerler eğitimi tezlerinin incelenmesi. *Journal of World of Turks*, 12(2), 117-140.
- Doğan, Y. ve Özçakmak, H. (2014). Dinleme becerisinin eğitimi üzerine yapılan lisansüstü tezlerin değerlendirilmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2(2), 90-99.
- DuPont, S. (2010). The effectiveness of creative drama as an instructional strategy to enhance the reading comprehension skills of fifth-grade remedial readers. *Reading Research and Instruction*, 31(3), 41-52.
- Erdoğan, T., Erdoğan Ö. ve Uzuner, F. G. (2018). Yaratıcı drama yönteminin ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin okuma motivasyonu ve tutumlarına etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(2), 297-313.
- Erşan, E. (2014). *Beşinci ve altıncı sınıf drama dersi öğretim programının değerlendirilmesi.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Eski, B. (2019). Türkiye’de dramayla dil eğitimi alanında yapılan lisansüstü araştırmaların eğilimleri. *Kuram ve Uygulamada Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 53-64.
- Eyüp, B. (2020). Türkçe öğretmenleri ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin eğilimleri: bir içerik analizi (2000-2019). *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (21), 536-558.
- Genç, H. (2010). Eğitimde drama ve/veya dramada eğitim. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (12), 89-104.
- Gündoğan, A. ve Ergenekon, E. (2019). “Drama hayattır” bir metefor analizi çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(4), 1777-1786.
- Gündoğdu, K., Aytaçlı, B., Aydoğan, R. ve Yıldırım, C. (2015). Öğretmen yeterlikleri alanında yazılan makalelerin içerik analizi. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 30-43.
- Güler, A., Halıcıoğlu, M.B. ve Taşgın, S. (2013). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Seçkin Yay.
- Güven, A. (2016). İlköğretim 4. ve 5. sınıf Türkçe derslerinde drama yönteminin kullanımı üzerine nitel bir çalışma. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 1(2), 52-62.
- Kantar, E. (2019). *Metin türlerine dayalı yaratıcı drama etkinliklerinin akran zorbalığı algısına etkisi.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kara, Ö. T. (2009). Türkçe derslerini yaşamla buluşturan yöntem drama. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 10(11), 16-19.
- Kara, Ö.T. (2014). Drama lideri olarak Türkçe öğretmeni. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(1), 339-360.
- Karadağ, B. F. ve Göçer, A. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde drama yönteminin akıcı konuşma üzerindeki rolü. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Dergisi*, 7(11), 431-446.
- Kardaş, N. ve Akın, E. (2019). Drama etkinliklerinin 7. sınıf öğrencilerinin konuşma kaygılarına etkisi. *Kuram ve Uygulamada Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 91-113.
- Kardaş, M. N. (2016). Yaratıcı drama’nın öğrencilerin konuşma kaygılarının giderilmesine etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(45), 598-604.

- Kardaş, M. N. (2020). Drama etkinliklerinin 7.sınıf öğrencilerinin Türkçe konuşma becerilerine etkisi. *Kuram ve Uygulamada Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 41-59.
- Kardaş, M. N. ve Koç, R. (2017). Effect of drama intruction method on students Turkish verbal skillsand speech anxiety. *International Journal of Progressive Education*, 13, 64-78.
- Kaya, M. ve Kardaş, M. N. (2020). İki dilli öğrencilerin Türkçe konuşma kaygıları üzerinde rol oynama etkinliklerinin etkisi. *Çukurova Araştırmaları*, 6(1), 126-140.
- Kasapoğlu, H. (2019). Etkili bir yaratıcı drama liderinin sahip olması gereken özellikler: Katılımcı görüşlerinin nitel analizi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(1), 106-122.
- Kazu, İ. ve Çam, H. (2019). Öğretmen yeterliği ve nitelikleri üzerine yapılmış lisansüstü çalışmaların incelenmesi: bir içerik analizi çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(71), 1349-1367.
- Keşaplı, G. (2019). Yaratıcı dramayla planlanmış Türkçe eğitimi ve öğretimi alanındaki lisansüstü çalışmalara genel bir bakış. *Avrasya Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 77-94.
- Kempe, A. (2003). The role of drama in the teaching of speaking and listening as the basis for social capital. *Research in Drama Education*, 8(1), 65-78.
- Kortmaz, A. (2017). *Yaratıcı drama kavramı ile temellendirilmiş makalelerin içerik analizi ile incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Lefkoşa
- Kurudayıoğlu, M. ve Özden, A. (2015). Türkçe öğretiminde drama. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 3(4), 26-40.
- Maden, A. (2020). Akıcı okuma ile ilgili lisansüstü tezlerin araştırma eğilimleri: bir betimsel analiz çalışması. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(2), 543-558.
- Maden, S. (2010a). Türkçe öğretiminde drama yönteminin gerekliliği. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (27), 503-519.
- Maden, S. (2010b). Türkiye’de çocuk tiyatrosu düşüncesi ve öz tiyatro, *e-Journal of New World Sciences Academy*, 5(3), 234-246.
- Maden, S. (2010c). Türkçe öğretmenlerinin drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlilikleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(14), 259-274.
- Maden, S. ve Dinç, A. (2017). Drama yönteminin Türkçe öğretiminde kullanımının başarı ve kalıcılık üzerine etkisi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 454-500.
- MEB (2019). *Türkçe dersi öğretim programı*. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Memiş, A., Sever, E. ve Bozkurt, M. (2016). Yaratıcı yazma ve yaratıcı drama yaklaşımının ilkokul öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine ve yardımseverlik tutumlarına etkisi. *Turkish Studies*, 11(3), 1685-1702.
- Mutlu, H. H. (2018). Ana dili eğitimi dergisinde yayınlanan araştırmaların eğilimleri: içerik analizi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(4), 1196-1209.
- Oktay, Z. (2017). Halk eğitim merkezlerinde Araplara Türkçe konuşma öğretiminde yöntem ve teknikler: Ankara Keçiören halk eğitim merkezi örnekleme. *Turkish Studies*, 12(34), 297-305.
- Özbey, Ö.F. (2017). *Türkiye’de drama yöntemi ile yapılan çalışmaların etkililiğinin incelenmesi: Bir meta analiz çalışması*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Özbey, Ö. ve Sarıkaya, R. (2019). Türkiye’de drama yöntemi ile yapılan çalışmaların etkililiğinin incelenmesi: Bir meta analiz çalışması. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5 (Özel sayı), 231-253.

- Özçakmak, H. (2017). Türkçe eğitimi lisansüstü araştırmalarında yeni yönelimler (2011-2015). *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 6(3), 1607-1618.
- Özdemir, S. (2018). Okumaya ilişkin lisansüstü araştırmaların eğilimleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(4), 1161-1178.
- Öztürk, Ö. (2017). *İlkokul 3. sınıf Türkçe dersinde yaratıcı drama yönteminin konuşma becerilerini geliştirmeye etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Potur, Ö ve Yıldız, N. (2016). Konuşma becerisi alanında yapılan akademik çalışmaların eğilimleri. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, (18), 27-40.
- Samuels, S. (2002), *A dramatic approach to enhancing reading comprehension skills in the elementary classroom (Doctoral dissertation)*. Retrieved from ProQuest Dissertations & Theses Global.
- San, İ. (1996). Yaratıcılığı geliştiren bir yöntem ve yaratıcı bireyi yetiştiren bir disiplin: Eğitsel yaratıcı drama. *Yeni Türkiye Dergisi*, 2(7), 148-160.
- Sarıçoban, A. (2004). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde dramanın kullanılması. *Eurasian Journal of Educational Research*, (14), 13-32.
- Sevim, O. ve İşcan, A. (2012). Türkçenin eğitimi ve öğretimi alanında yapılan yüksek lisans tezlerinde geçen anahtar kelimelere dönük bir içerik analizi. *Turkish Studies*, 7(1), 1863-1873.
- Sevim, O. ve Turan, L. (2017). Drama etkinliklerinin 6. sınıf öğrencilerinin dinleme ve konuşma becerileri üzerindeki etkisi. *Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (35), 1-13.
- Sivrioğlu, S. (2014). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde drama yönteminin konuşma becerisine etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Susar Kırmızı, F. (2007). Yaratıcı drama yönteminin okuduğunu anlama başarısına etkisi ve yönetime ilişkin öğrenci görüşleri. *Eurasian Journal of Educational Research*, (29), 59-71.
- Susar Kırmızı, F. (2008). Türkçe öğretiminde yaratıcı drama yönteminin tutum ve okuduğunu anlama stratejileri üzerindeki etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (23), 95-109.
- Şahin, E., Kana, F. ve Varışoğlu, B. (2013). Türkçe eğitimi bölümlerinde yapılan lisansüstü tezlerin araştırma eğilimleri. *International Journal of Human Sciences*, 10(2), 356-378.
- Şahin, A. ve Yeşilyurt, E. (2014). Türkçe öğretmen adaylarının drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlilikleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(3), 253-261.
- Şahin, Ç., Girgin, D. ve Özgeçen, Ö. (2021). Türkiye’de ilkökul kademesinde drama alanında yapılan çalışmaların incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 19(2), 774-787.
- Şentürk, C. ve Yazar, İ. (2021). Türkçe öğretimi üzerine yapılan lisansüstü çalışmaların analizi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education (IJTASE)*, 10(4), 258-276.
- Şeref, İ. ve Karagöz, B. (2019). Türkçe eğitimi akademik alanına ilişkin bir değerlendirme: Web of Science Veri Tabanına dayalı bibliyometrik inceleme. *Journal of Language Education and Research*, 5(2), 213-231.
- Şimşek, T., Topal, Y., Maden, S. ve Şahin, A. (2010). İlköğretim 2. kademe Türkçe dersinde zarf (belirteç) konusunun drama yöntemi kullanılarak öğretimi. *Milli Eğitim*, 39(186), 106-120.
- Tok, M. ve Potur, Ö. (2015) Yazma eğitimi alanında yapılan akademik çalışmaların eğilimleri (2010- 2014 Yılları). *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 3(4), 1-25.

- Toplaca, S. (2019). *Drama yönteminin dislekside ses bilgisel farkındalık becerisine etkisi.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tutuman, O.Y. (2011). *Türkçe öğretmenlerinin yaratıcı drama uygulama yeterlilikleri.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Varışoğlu, B., Şahin, A. ve Göktaş, Y. (2013). Türkçe eğitimi araştırmalarında eğilimler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(3), 1767- 1781.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri.* (5. baskı). Seçkin Yay.
- Zeyrek, S. (2020). Dil öğretimi çerçevesinde yabancı dil olarak Türkçe öğretimi özelinde tiyatro ve drama. *Journal of Interdisciplinary Education*, 2(2), 81-101.

İncelenen / örneklemedeki makale ve tezler

Makaleler

- Ortaş Yaman, B. (2005). Senaryo tabanlı öğrenme yaklaşımına (STÖY) dayalı eğitimde drama yönteminin, ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama başarılarına etkisi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(29), 465-482.
- Topsakal, C. (2005). Prizren eğitim fakültesi Türkçe sınıf öğretmenliği bölümünde yaratıcı yazma uygulamaları. *Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, 13(3), 639-654.
- Kırmızı Susar, F. (2007). Yaratıcı drama yönteminin okuduğunu anlama başarısına etkisi ve yönetime ilişkin öğrenci görüşleri. *Eurasian Journal of Educational Research*, (29), 59-71.
- Arslan, M. ve Gürsoy, A. (2008). Rol yapma ve drama etkinlikleriyle yabancılara Türkçe öğretiminde motivasyonun sağlanması. *Ege Eğitim Dergisi*, 9(2), 109-127.
- Kırmızı Susar, F. (2008). Türkçe öğretiminde yaratıcı drama yönteminin tutum ve okuduğunu anlama stratejileri üzerindeki etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (23), 95-109.
- Aykaç, M. (2009). Türkçe ders kitaplarında önerilen yaratıcı drama etkinliklerinin uygulanabilirliği. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 4(8), 19-34.
- Kara, Ö. T. (2009). İlköğretim ikinci kademe Türkçe dersinde konuşma becerisinin geliştirilmesinde dramanın kullanılması ve bir uygulama örneği. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(2), 151-163.
- Kara, Ö. T. (2009). Türkçe derslerinin yaşamla buluşturan bir yöntem "drama". *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, (111), 16-19.
- Tüm, G. (2010). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde drama tekniğinin rolü. *Turkish Studies*, 5(3), 1898-1920.
- Şimşek, T. ve Topal, Y. (2010). Türkçe eğitiminde drama ve özgün uygulama örnekleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 277-297.
- Şimşek, T., Topal, Y., Maden, S. ve Şahin, A. (2010). İlköğretim II. kademe Türkçe dersinde zarf (belirteç) konusunun drama yöntemi kullanılarak öğretimi. *Milli Eğitim Dergisi*, 40(186), 106-12.
- Maden, S. (2010). Türkçe öğretmenlerinin drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlilikleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(14), 259-274.
- Maden, S. (2010). Türkçe öğretiminde drama yönteminin gerekliliği. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (27), 503-519.
- Arslan, A., Şahin, A., Şahin, E. ve Akçay, A. (2011). Yaratıcı drama yönteminin ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersi tutumlarına etkisi. *Milli Eğitim Dergisi*, 41(190), 234-247.
- Kara, Ö. T. (2011). Dramayla öykü oluşturma yönteminin Türkçe dersi ikinci kademe öğrencilerinin tutumlarına etkisi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(16), 239-253.
- Kara, Ö. T. (2011). Türkçe Dersinde Dramayla öykü oluşturma yönteminin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (7), 146-164.
- Erdoğan, T. (2011). Sınıf Öğretmenlerinin Türkçe Derslerinde Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanma Durumlarının İncelenmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 6(12), 23-38.
- Maden, S. (2011). Rol kartlarının konuşma eğitimindeki başarı ve tutum üzerine etkisi. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(2), 23-38.
- Maden, S. (2011). Türkçe öğretiminde drama yönteminin kullanımıyla ilgili yaşanan sorunlar. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (6), 107-122.

- Özkan, B., Şahbaz, N., M. ve Tüfekçioğlu, B. (2011). Türkçe öğretmeni adaylarının "tiyatro ve drama uygulamaları dersi"ne yönelik görüşleri üzerine bir inceleme. *e- Journal Of New Worlds Sciences Academy*, 6(4), 2436-2445.
- Güven, A. Z. (2012). İlköğretim 4. ve 5. sınıf Türkçe derslerinde drama yönteminin kullanımı üzerine nitel bir çalışma. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 1(2), 52-62.
- Eyüp, B. ve Kırbaoğlu Kılıç, L. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlilik algıları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (11), 799-820.
- Katranacı, M. (2013). Sınıf öğretmenlerinin yaratıcı dramaya ve Türkçe derslerinde yaratıcı drama yönteminden yararlanmaya yönelik görüşleri. *International Journal of Social Science Research*, 2(2), 26-45.
- Kara, Ö. T. (2013). Dramayla oluşturulmuş öykülerin Türkçe eğitiminde kullanılması. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (11), 659-699.
- Aykaç, M. ve Çetinkaya, G. (2013). Yaratıcı drama etkinliklerinin Türkçe öğretmen adaylarının konuşma becerilerine etkisi. *Turkish Studies*, 8(9), 671-682.
- Türkel, A. (2013). Yaratıcı dramanın yaratıcı yazma başarısına ve yazmaya karşı tutuma etkisi (ortaokul 8. sınıf örneği). *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (36), 1-11.
- Çoban, A. ve Çeçen, M. (2013). Türkçe öğretmen adaylarının drama uygulamalarına ilişkin algıları. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(4), 334-353.
- Sevim, O. ve Erem, N. (2013). Yaratıcı drama tekniğinin öğrencilerin yazma kaygıları üzerindeki etkileri. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (11), 975-992.
- Doğan, B. ve Özberk, E.H. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarının tiyatro ve drama dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 253-263.
- Tutumun, O. ve Yıldız Demirtaş, V. (2013). Türkçe öğretmenlerinin yaratıcı drama uygulama yeterlilikleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1).
- Kara, Ö. T. (2014). Drama lideri olarak Türkçe öğretmeni. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(1), 339-360.
- Erkan, G. ve Aykaç, M. (2014). Samed Behrengi'nin kitaplarıyla kurgulanan yaratıcı drama etkinliklerinin öğrencilerin yazma becerisine ve tutumlarına etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(31), 600-610.
- Aykaç, M. ve Çakır İlhan, A. (2014). Çocuk edebiyatı metinleriyle kurgulanan yaratıcı drama etkinliklerinin konuşma becerilerine etkisi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 47(1), 209-234.
- Şahin, A. ve Yeşilyurt, E. (2014). Türkçe öğretmen adaylarının drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlilikleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(3), 253-261.
- Kurudayıoğlu, M., Özdem, A. (2015). Türkçe öğretiminde drama. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 3(4), 26-40.
- Susar Kırmızı, F. (2015). Yaratıcı drama ve yaratıcı yazma uygulamalarının yaratıcı yazma başarısına etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 40(181), 93-115.
- Bulut, P. (2015). İlkokul öğrencilerine dil bilgisi öğretiminde bir yöntem önerisi: yaratıcı drama. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(37), 719-725.
- Avcı, Y. (2015). Türkçe ders kitaplarında drama etkinlikleri. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 10(2), 201-210.
- Kardaş, M. N. (2016). Yaratıcı dramanın öğrencilerin konuşma kaygılarının giderilmesine etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(45), 598-604.
- Metinnam, Ö. ve Erdoğan, T. (2016). İlkokul öğrencilerinin söz varlığını geliştirmede yaratıcı drama yönteminin etkisi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 11(2), 65-82.
- Yıldırım, M. ve Erdoğan, T. (2016). Yaratıcı drama yönteminin ilkökul ikinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersine ilişkin tutumlarına etkisi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 11(1), 71-88.
- Teke, S. ve Gedizli, M. (2016). Drama technique in teaching pronouns in Turkish / Türkçe zamirlerin öğretiminde drama tekniği. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 12(5), 1056-1066.
- Memiş, A., Sever, E. ve Bozkurt, M. (2016). Yaratıcı yazma ve yaratıcı drama yaklaşımının ilkökul öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine ve yardımseverlik tutumlarına etkisi. *Turkish Studies*, 16(3), 1685-1702.
- Kardaş, M. N. ve Koç, R. (2017). Effect of Drama Instruction Method on Students Turkish Verbal Skills and Speech Anxiety. *International Journal of Progressive Education*, 13(1), 64-78.
- Adıgüzel, F. B. ve Süslü, G. (2017). "Yaratıcı dramayla kitap kurdu olunur mu?" çocuk kitaplarıyla okuma sevgisi ve ilgisi kazandırma. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(3), 367-394.
- Maden, S. ve Dinç, A. (2017). Drama yönteminin Türkçe öğretiminde kullanımının başarı ve kalıcılık üzerine etkisi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 454-500.
- Sevim, O. ve Turan, L. (2017). Drama etkinliklerinin 6. sınıf öğrencilerinin dinleme ve konuşma becerileri üzerindeki etkisi. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (35), 1-13.
- Oktay, Z. (2017). Halk eğitim merkezlerinde Araçlara Türkçe konuşma öğretiminde yöntem ve teknikler: Ankara Keçiören halk eğitim merkezi örnekleme. *Turkish Studies*, 12(34), 297-305.

- Çer, E. (2017). İlkokul öğrencilerinin yazma becerilerinin geliştirilmesinde yaratıcı dramanın etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 42(190), 379-400.
- Özkan Çöklü, E. (2018). Okuduğunu anlamada yaratıcı dramanın etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(2), 342-368.
- Tanrıkulu, F. (2018). Özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde masalları drama yöntemiyle işlemenin Türkçe dersine etkisi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 7(4), 2572-2590.
- Arpağ, M. (2018). Yaratıcı dramanın şiir yazmaya yönelik etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(3), 569-590.
- Batur, Z. ve Yavaşca, H. (2018). Dinle atasözünü oyna öğren sözünü: atasözü öğretimi. *Araştırma ve Deneyim Dergisi*, 3(2), 93-117.
- Erdogan, T., Erdoğan, Ö. ve Uzuner, F. (2018). Yaratıcı drama yönteminin ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin okuma motivasyonu ve tutumlarına etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(2), 297-313.
- Terzioğlu Ünveren, İ. (2018). Yazma becerisi etkinliklerinde algısal öğrenme ve drama ilişkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(3), 652-669.
- Karadağ, B. ve Göçer, A. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde drama yönteminin akıcı konuşma üzerindeki rolü. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 7(1), 431-446.
- Batur, Z. ve Şaşmaz, E. (2018). Devlet tiyatrolarında oynanan çocuk tiyatro oyunlarında değer eğitimi ve bu oyunların Türkçe öğretimine katkısı. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 7(4), 2518-2550.
- Şengül, Ö. ve Ünal, F. (2018). Yaratıcı drama yönteminin öğretmen adaylarının iletişim becerilerine etkisi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 1149-1161.
- Kardaş, N. (2019). 7. sınıf öğrencilerinin drama etkinliklerine ilişkin görüşleri. *International Social Sciences Studies Journal*, 5(30), 779-790.
- Kardaş, N. ve Akın, E. (2019). Drama etkinliklerinin 7. sınıf öğrencilerinin Türkçe konuşma kaygılarına etkisi. *Kuram ve Uygulamada Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 91-113.
- Asar, A. ve Mete, F. (2019). 5. sınıf Türkçe öğretmenlerinin drama kullanım durumları (Zonguldak ili örneği). *Turkish Studies- Educational Sciences*, 14(3), 321-334.
- Sulak, S. ve Erdoğan, M. (2019). Yaratıcı drama yönteminin ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine etkisi. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 7(16), 1118-1139.
- Kardaş, N. (2020). Drama etkinliklerinin 7. sınıf öğrencilerinin Türkçe konuşma becerilerine etkisi. *Kuram ve Uygulamada Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 41-59.
- Kaya, M. ve Kardaş, M. N. (2020). İki dilli öğrencilerin Türkçe konuşma kaygıları üzerinde rol oynama etkinliklerinin etkisi. *Çukurova Araştırmaları*, 6(1), 126-140.
- Kudak, H. ve Akın, E. (2020). 2023 Eğitim vizyon belgesiyle oluşturulan drama ve eleştirel düşünce atölyelerinin Türkçe dersi akademik başarıları üzerine etkisi. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(6), 58-74.
- Peker, Ş. ve Adıgüzel, Ö. (2020). Yaratıcı drama tekniklerinden özel mülkiyet tekniğinin yaratıcı yazma yaklaşımı ile karşılaştırılması. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 15(1), 131-166.
- Zeyrek, S. (2020). Dil öğretimi çerçevesinde yabancı dil olarak Türkçe öğretimi özelinde tiyatro ve drama. *Journal of Interdisciplinary Education*, 2(2), 81-101.
- Tezler*
- Yaman, B. (2005). *Eğitimde drama yöntemi ile Türkçe öğretiminin iki dilli olan ve olmayan ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin akademik başarıları ve tutumlarına etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Karateke, E. (2006). *Yaratıcı dramanın ilköğretim II. kademe 6. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerine olan etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Sönmez, K. (2006). *İlköğretim ikinci kademedeki Türkçe ders kitaplarında yaratıcı drama yoluyla işlenebilecek metinlerin çözümlenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Kodaz, A. (2007). *Ortaöğretim 9. sınıflarda dil öğretiminde drama yönteminin etkililiği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çakır, B. (2008). *Anasınıfı Türkçe dil etkinliklerinde yaratıcı drama yönteminin etkililiği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Kazıcı, E. (2008). *İlköğretim ikinci kademe Türkçe derslerinde deyim ve atasözlerinin öğretiminde dramatisasyon yönteminin etkililik düzeyi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Kaya Güler, İ. (2008). *İlköğretim dördüncü sınıf Türkçe dersinde yaratıcı drama yönteminin etkililiği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Koç, K. (2009). *İlköğretim 7. sınıf Türkçe dersinde dramatisasyonla yaratıcı dramanın karşılaştırılması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.

- İşleyen, E. (2009). *Ortaöğretim dokuzuncu sınıf Türk edebiyatı dersinde drama yönteminin öğrencilerin ders başarısına katkısı (Ankara ili – Akyurt ilçesi örneği)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Selmanoğlu, E. (2009). *İlköğretim 5. sınıf Türkçe dersinde yaratıcı dramanın öğrenci başarısına etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Güney, S. (2009). *Drama tekniklerinin ilköğretim 4 ve 5. sınıflarda kullanımı (Dede Korkut hikâyeleri örneği)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Altıntaş, H. (2010). *İlköğretim 4. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin işlenişine yönelik hazırlanan drama yönelimi eğitim programının istenen davranışları kazandırmaya etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Maden, S. (2010). *İlköğretim 6. sınıf Türkçe dersinde drama yönteminin temel dil becerilerinin kazanımına etkisi (sevgi teması örneği)*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Kara, Ö. T. (2010). *Dramayla öykü oluşturma yönteminin ilköğretim ikinci kademe Türkçe öğretimine etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Çıbık, S. (2010). *Oyunlaştırma yoluyla işlenen şiirlerde parçalarıüstü birimlerin karşılaştırılması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
- Tutumun, O.Y. (2011). *Türkçe öğretmenlerinin yaratıcı uygulama yeterlilikleri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Türkel, A. (2011). *Yaratıcı dramanın yaratıcı yazma başarısına ve yazmaya karşı tutuma etkisi: İlköğretim 8. sınıf örneği*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Şenol, Z. (2011). *Deyimlerin yaratıcı drama yöntemiyle öğretimi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Yeşilyurt, E. (2011). *6. sınıflarda yapım eklerinin öğretimine yaratıcı drama yönteminin etkisi*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Aykaç, M. (2011). *Türkçe öğretiminde çocuk edebiyatı metinleriyle kurgulanan yaratıcı drama etkinliklerinin anlatma becerilerine etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aslanel, Ö. (2011). *Ortaöğretim onuncu sınıf dil ve anlatım dersinin drama yöntemi ile öğretiminin öğrencilerin ders tutumlarına, sosyal becerilerinin gelişmesine yönelik etkisinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özcan, Ş. (2013). *Yaratıcı dramanın anlayarak anlatma becerilerinin geliştirilmesine etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Uysal, B. (2014). *Dinleme ve konuşma becerilerinin kazandırılmasında yaratıcı drama temelli bir model önerisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Nurses, G. (2014). *7. sınıf Türkçe dersinde drama yöntemini kullanmanın öğrenci başarısına etkileri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Aslan, G. (2014). *Öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Erşan, E. (2014). *Beşinci ve altıncı sınıf drama dersi öğretim programının değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Sivrioğlu, S. (2014). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yaratıcı dramanın konuşma becerisine etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kılıçarsalan, R. (2014). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde drama yönteminin konuşma becerisine etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Peker, Ş. (2015). *Yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesinde yaratıcı drama tekniklerinden özel mülkiyet tekniğinin yaratıcı yazma yaklaşımı ile karşılaştırılması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Pektaş, E. (2016). *Ortaöğretim 10. sınıf Türk edebiyatı dersinde Türk halk hikâyelerinin öğretiminde yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin akademik başarısına etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Erden, G. (2016). *Drama ve işbirlikli öğrenme yöntemlerinin 5. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama becerilerine, tutuma ve kalıcılığa etkileri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Öztürk, Ö. (2017). *İlkokul 3. sınıf Türkçe dersinde yaratıcı drama yönteminin konuşma becerilerini geliştirmeye etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.

- Gönen Kayacan, S. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kalıp sözlerin kazandırılmasında yaratıcı dramanın etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Şahin, T. G. (2018). *Hikayesi olan deyimlerin drama yöntemiyle öğretilmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Arpağ, M. (2018). *Yaratıcı drama yöntemi ile kelime hazinesini geliştirme*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Erdoğan, M. (2018). *Yaratıcı drama yönteminin ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Çöklü Özkan, E. (2018). *Türkçe dersinde yaratıcı dramanın okuduğunu anlamaya etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Terzioğlu Ünveren, I. (2018). *Dramanın yazma becerisi üzerindeki etkisi (Temel eğitim I. kademe 3. sınıf örneği)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Köse, A. (2018). *İlköğretim ikinci kademedeki konuşma becerisinin geliştirilmesine yönelik yaratıcı drama temelli izlenç önerisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Koçpınar, M. Y. (2018). *Yaratıcı drama yönteminin kelime öğrenimine etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Uludağ, M. (2018). *Edebi sanatların öğretiminde yaratıcı drama etkinliklerinin öğrenci başarısına etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Öz, K. (2018). *Drama ile yapılandırılmış sözlü anlatım derslerinin konuşmaya yönelik tutuma ve öz yeterlik algısına etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Kardaş, N. (2018). *Drama etkinliklerinin 7. sınıf öğrencilerin Türkçe dersi konuşma becerisi ve kaygısına etkisi: karma yöntem araştırması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siirt.
- Kılıç, Ü. (2018). *9. sınıf öğrencilerine uygulanan drama yöntemine dayalı yaratıcı yazma çalışmalarının yazma tutumuna etkisinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çakan, Ü. (2019). *Türk dili ve edebiyatı dersinde yaratıcı drama yönteminin kullanımına ilişkin bir eylem araştırması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Özcan, Ş. (2019). *Okuma ve yazma eğitiminde yaratıcı drama*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Saylan, M. (2019). *Yaratıcı drama yönteminin etkilerine ilişkin Türkçe öğretmenlerinin tutumlarının incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırşehir.
- Tataroğlu, S. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültürlerarası duyarlılığın gelişiminde dramanın rolü*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Açıkgöz, N. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültürlerarası duyarlılığın gelişiminde dramanın rolü*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Emen, F. B. (2019). *Yaratıcı drama ile mitoloji öğretimi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kantar, E. (2019). *Metin türlerine dayalı yaratıcı drama etkinliklerinin akran zorbalığı algısına etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özber, M. (2019). *Yaratıcı drama yöntemleriyle oluşturulmuş yazma çalışmalarının öğrencilerin yazma kaygısı, yazmaya yönelik tutumu ve yazma öz yeterliğine etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Topalca, S. (2019). *Drama yönteminin dislekside sesbilgisel farkındalık becerisine etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dilek, B. (2019). *Türkçe ders kitaplarında yer alan dramatik etkinlikler üzerine bir değerlendirme*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çolak, Y. (2019). *Disleksi teşhisi konmuş öğrencilere drama ile okuma yazma öğretimi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Korkmaz, D. (2019). *Tek kişilik oyunlar/ mono drama*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Uçar, Y. (2019). *Adana il merkezindeki Türkçe öğretmenlerinin drama teknikleri üzerine görüşleri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Ergüder, S. (2019). *Yaratıcı drama yönteminin ilkökul üçüncü sınıf öğrencilerinin öykü yazmaya yönelik tutumlarına etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

- Demir, S. (2019). *Murathan Mungan otobiyografisinin yaratıcı drama yoluyla incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çelikbaş, L. A. (2019). *Christine Nöstlinger'in seçilmiş kitaplarıyla kurgulanan yaratıcı drama etkinliklerinin yazma becerisine etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Çınar, N. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dramatisasyon yöntemi ile fiil öğretimi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- İsbir Abrekoğlu, B. (2019). *Yaratıcı dramanın yaratıcı yazma becerisine ve yazmaya yönelik tutuma etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Düzce.
- Duman Yegen, G. (2019). *İlkokul 3. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin yaratıcı drama yöntemiyle geliştirilmesine yönelik bir eylem araştırması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Doğan, N. (2020). *Yaratıcı drama etkinliklerinin 7.sınıf öğrencilerinin sesli okumalarına etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Çam Türkan, Ç. (2020). *6. sınıf Türkçe dersinde drama yöntemini kullanmanın öğrencilerin sosyal beceri ve derse karşı tutumuna etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.